

Oplegnotitie

Delegatie en inspraak

Zaaknr.: <Zaaknr.>

Inleiding

Bepaalde bevoegdheden van de gemeenteraad lenen zich voor overdracht aan het college. Deze overdracht wordt geregeld door middel van delegatie.

Onder delegatie wordt verstaan het overdragen door een bestuursorgaan van zijn bevoegdheden tot het nemen van besluiten aan een ander die deze onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent (artikel 10:13 Algemene wet bestuursrecht; hierna Awb). Het delegeren van bevoegdheden heeft tot gevolg, dat degene die delegeert de gedelegeerde bevoegdheid niet meer zelf kan uitoefenen (art. 10:17 Awb). Wel kunnen in het delegatiebesluit of op een later moment beleidsregels worden vastgesteld ter uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheid (art. 10:16, eerste lid Awb).

Na inwerkingtreding van de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden zijn enkele bestuursbevoegdheden bij de gemeenteraad gebleven. De wetgever heeft enkele uitzonderingen gemaakt op de regel dat bestuursbevoegdheden door het college worden uitgeoefend. Het gaat hierbij om beslissingen waarbij het belang van een sterke democratische legitimatie van de uitoefening van een bepaalde bevoegdheid door de wetgever groot geacht wordt. Vooral bij bevoegdheden met een principieel of levensbeschouwelijk karakter zal zulks aan de orde zijn. Voor bovengenoemde bevoegdheden legt een overdracht aan het college niet voor de hand. Andere bevoegdheden lenen zich wel voor een overdracht aan het college.

Het gaat daarbij om bevoegdheden uit de Algemene wet bestuursrecht, Wet Openbaarheid van bestuur, en onderwerpen uit diverse wetgeving zoals het aanwijzen van huwelijkslocaties, milieutaken en het al dan niet vaststellen van exploitatieplannen. Het nu voorliggende Delegatiebesluit Midden-Groningen 2018 ziet op delegatie van bevoegdheden door de raad aan het college van burgemeester en wethouders op deze gebieden.

Daarnaast dient de raad vast te stellen op welke wijze inspraak kan worden verleend aan belanghebbenden. Sinds 1 januari 1994 is in artikel 150 van de Gemeentewet aan de raad de verplichting opgelegd een inspraakverordening vast te stellen.

De colleges van Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren hebben op 17 oktober 2017 besloten het Delegatiebesluit gemeente Midden-Groningen 2018 en de Inspraakverordening gemeente Midden-Groningen 2018 in deze vorm voor te leggen aan de gemeenteraad Midden-Groningen.

Op 31 oktober 2017 heeft de klankbordgroep ingestemd met het ter vaststelling aanbieden van beide stukken aan de gemeenteraad Midden-Groningen.

Argumenten delegatie

Overwegende dat het om redenen van doelmatigheid wenselijk is een aantal bij de raad berustende bevoegdheden over te dragen aan het college van burgemeester en wethouders, wordt voorgesteld de volgende bevoegdheden te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders:

Algemene wet bestuursrecht

De te delegeren bevoegdheden betreffen voornamelijk (juridische) uitvoeringshandelingen. Uit het oogpunt van het hanteren van korte behandeltermijnen, klantvriendelijkheid en efficiency, dit alles in overeenstemming met de uitvoeringspraktijk, is het wenselijk deze bevoegdheden van de raad te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Openbaarheid van bestuur

Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf (op grond van artikel 3 lid 1 Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob).

Door de bevoegdheid om te beslissen op Wob verzoeken te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders kunnen de Wob verzoeken effectiever en efficiënter worden afgedaan. Dat wil zeggen: centrale afhandeling van Wob- verzoeken binnen de gemeentelijke organisatie, rekening houdende met de wettelijke behandeltermijnen.

Huwelijkslocaties

De bevoegdheid van de raad tot het vaststellen van het “huis der gemeente” (hierna: huwelijkslocaties) blijkt uit artikel 108, eerste lid gelezen in samenhang met artikel 147, tweede lid van de Gemeentewet.

Het is gewenst de bevoegdheid tot het aanwijzen van huwelijkslocaties te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders. Uit het oogpunt van efficiency en rekening houdende met de kaderstellende rol van de raad past deze taak beter bij de taken die behoren tot het dagelijks bestuur van de gemeente.

Milieubeheer

Overwegende dat het in het kader van een snelle procedure afhandeling en daarmee doelmatigheid van belang is deze bevoegdheden te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Exploitatieplannen

Volgens de Wet ruimtelijke ordening is het besluit tot het al dan niet vaststellen van een exploitatieplan de bevoegdheid van de gemeenteraad.

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) kent sinds 1 juli 2008 de verplichting dat de gemeenteraad gelijktijdig met de vaststelling van een bestemmingsplan, ook een exploitatieplan vaststelt. In een exploitatieplan wordt geregeld hoe de overheid de kosten, die gemoeid gaan met de planontwikkeling verhaalt op de initiatiefnemer. Het verplichte kostenverhaal speelt wanneer een nieuw bestemmingsplan wordt opgesteld en ook wanneer een wijzigingsplan wordt opgesteld of bij een afwijking van het bestemmingsplan (uitgebreide procedure).

In de Wro en het daarbij behorende Besluit ruimtelijke ordening is bepaald ik welke gevallen er sprake is van verplicht kostenverhaal. Het kan echter zijn, dat het kostenverhaal anderszins is verzekerd, doordat bijvoorbeeld met de initiatiefnemers van het plan een overeenkomst is gesloten. In zo'n geval kan er van worden afgezien om een exploitatieplan op te stellen.

De bevoegdheid om te besluiten over vaststelling, danwel het afzien van de vaststelling van een exploitatieplan ligt bij de gemeenteraad, maar kan worden gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. De wetgever heeft uitdrukkelijk in die mogelijkheid willen voorzien (art. 6.12, der lid Wro), aangezien hij het wenselijk acht dat de planologische besluitvorming en de vaststelling van het exploitatieplan zoveel mogelijk bij hetzelfde bestuursorgaan berust.

Omdat het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is voor het vaststellen van het wijzigingsplan, is het - vanwege de inhoudelijke samenhang tussen het planologisch besluit en het exploitatieplan- wenselijk om deze bevoegdheid in dat geval te delegeren aan het college. De snelheid en eenvoud van de wijzigingsprocedure

gaat min of meer verloren wanneer de raad telkens apart moet besluiten om (g)een exploitatieplan vast te stellen, voordat het college het wijzigingsplan kan vaststellen. Beide besluiten moeten namelijk gelijktijdig worden bekendgemaakt en worden als één besluit aangemerkt in geval van beroep.

Opgemerkt wordt dat overigens in nagenoeg alle gevallen er geen exploitatieplan zal worden vastgesteld, omdat het binnen de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde gebruikelijk is dat dit anderszins verzekerd wordt middels privaatrechtelijke overeenkomsten. Het is geen praktische manier van werken wanneer de raad telkens moet besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen omdat dit anderszins verzekerd is, voordat een wijzigingsplan door het college vastgesteld kan worden. Ten overvloede wordt opgemerkt dat de wijzigingsmogelijkheden zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Dit moederplan wordt wel door de gemeenteraad vastgesteld. Met wijzigingsplannen worden dus geen ontwikkelingen mogelijk gemaakt zonder dat de gemeenteraad daar op enig moment iets over te zeggen heeft gehad.

Argumenten inspraak

De inspraakverordeningen van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren kenden een aantal kleine verschillen in de begrippen. Op grond van de wet Algemene regels herindeling gaat de regelgeving van de oude gemeente mee over naar de nieuwe gemeente, en geldt het voor het grondgebied waarvoor het was vastgesteld, tenzij de nieuwe gemeenteraad anders besluit. Omdat het niet wenselijk is dat binnen het grondgebied van Midden-Groningen verschillende regels bestaan inzake het houden van inspraak, is gekozen voor harmoniseren van deze verordening.

De voorliggende verordening is één op één overgenomen van de modelverordening van de VNG. Inspraak is onderdeel van het totale besluitvormingsproces, een naar tijd en strekking begrensde fase daarin. Het moet onderscheiden worden van de andere mogelijkheden die men heeft om zich tot het gemeentebestuur te wenden. Te denken valt hierbij aan het spreekrecht bij raads- en commissievergaderingen (regeling via het reglement van orde of een commissieverordening). Andere mogelijkheden die buiten de inspraak vallen zijn: het schrijven van brieven, het bezoeken van spreekuren, het houden van informatiebijeenkomsten enz. Inspraak is van een andere orde dan de mogelijkheid om de uitkomsten van de beleidsvaststelling aan te vechten door middel van bezwaar en beroep.

Inspraak kan ook worden onderscheiden van interactieve beleidsvorming. Interactieve beleidsvorming is een werkwijze, met name bedoeld voor complexe beleidsprocessen waarbij meerdere actoren betrokken zijn, waarbij een overheidsorganisatie in een zo

vroeg mogelijk stadium burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijven of andere overheden bij het beleid betreft om zo in een open en evenwichtige wisselwerking of samenwerking met hen tot de voorbereiding, bepaling, uitvoering of evaluatie van beleid te komen. Interactieve beleidsvorming mobiliseert daarbij de kennis en steun van betrokkenen bij beleidsproblemen waarvan de overheid op voorhand niet weet - of nog niet wil bepalen - hoe deze opgelost zullen worden. Dit sluit aan bij de visie van de gemeente Midden-Groningen zoals verwoord in het kompas.

Gelet op de andere mogelijkheden om zich te wenden tot de raad en op het kompas in gekozen voor een sobere regeling conform het VNG model.